

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

CHRISTINE STIX-HACKL

prednesené 8. decembra 2005¹

I — Úvod

1. Podanou žalobou o nesplnenie povinnosti Komisia Európskych spoločenstiev navrhuje Súdnemu dvoru, aby určil rozličné nesplnenia povinností, ktorých sa Spolková republika Nemecko dopustila v rámci colného režimu tranzitu na podklade karnetov TIR (ďalej len „režim TIR“). Komisia vytýka Spolkovej republike Nemecko osobitne to, že nesprávne zaúčtovala vlastné zdroje Spoločenstiev pochádzajúce z tranzitných operácií, ktoré sú súčasťou tohto režimu, a že ich poskytla s omeškaním, ako aj to, že odmietla Komisii oznámiť niektoré informácie týkajúce sa neuvolnených karnetov TIR. Komisia okrem iného navrhuje, aby bolo Spolkovej republike Nemecko nariadené poskytnúť dotknuté vlastné zdroje zvýšené o úroky a oznámiť niektoré informácie.

zdrojov Spoločenstiev, ako boli k dátumu rozhodnému na účely tohto konania upravené nariadením (EHS, Euratom) č. 1552/89² (ďalej len „nariadenie o vlastných zdrojoch“). Nariadenie o vlastných zdrojoch stanovuje, že zistené nároky Spoločenstiev na vlastné zdroje možno zaúčtovať dvoma spôsobmi. Ako všeobecné pravidlo sa zistené nároky musia zapísať na účet, ktorý sa bežne označuje ako účet A, pokiaľ nejde o nároky, ktoré treba zapísať na takzvaný účet B, predovšetkým preto, že „ešte neboli vybrané a nebola za ne poskytnutá zábezpeka“ [*neoficiálny preklad*]. Spôsob zaúčtovania nárokov má rozhodujúci význam, pretože sumy zapísané na účet A musia byť pripísané na účet Komisie najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol nárok zistený, zatiaľ čo rovnaká lehota na pripísanie súm zapísaných na účet B na účet Komisie plynie až od ich výberu.

2. Tento spor sa týka v prvom rade zaúčtovania a poskytnutia vlastných (colných)

2 — Nariadenie Rady z 29. mája 1989, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 88/376/EHS, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 155, s. 1).

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

3. V druhom rade sa táto vec týka colného režimu tranzitu na podklade karnetov TIR, ktorý bol vytvorený colným dohovorom o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR, podpísaným 14. novembra 1975 v Ženeve (ďalej len „dohovor TIR“), ktorého zmluvnou stranou je tak Spolková republika Nemecko, ako aj Európske spoločenstvo.³

5. Táto vec súvisí s ešte prebiehajúcimi vecami C-377/03⁴ a C-378/03⁵, ktoré sa tiež týkajú zaúčtovania a poskytnutia vlastných zdrojov pochádzajúcich z operácií TIR, a v ktorých rovnako prednesiem návrhy.

II — Právny rámec

A — Právo Spoločenstva

1. Nariadenie o vlastných zdrojoch

4. Táto vec nastoľuje v podstate otázku, či bolo možné zapísať nároky, ktoré vznikli z operácií TIR, na účet B namiesto na účet A, a v tejto súvislosti otázku problémov týkajúcich sa zabezpečenia cla a daní zabezpečovacím systémom zavedeným v rámci režimu TIR, o ktorom nemecká vláda tvrdí, že bol od roku 1993 na pokraji zrútenia. Táto situácia viedla nemecké orgány k tomu, že sa dočasne vzdali vymáhania pohľadávok od záručných združení a zapisovali dotknuté sumy na účet B ako nezabezpečené nároky.

6. Článok 2 ods. 1 nariadenia o vlastných zdrojoch upravuje zistenie nároku Spoločenstiev takto:

„Na účely uplatňovania tohto nariadenia je nárok Spoločenstiev na vlastné zdroje uvedený v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) rozhodnutia 88/376/EHS, Euratom zistený akonáhle príslušný orgán členského štátu upovedomí dlžníka o sume, ktorú je povinný uhradiť. Toto upovedomenie sa vykoná

3 — Európske spoločenstvo schválilo tento dohovor nariadením Rady (EHS) č. 2112/78 z 25. júla 1978, ktoré sa týka uzavretia Colného dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru na podklade karnetov TIR (Dohovor TIR) zo 14. novembra 1975 v Ženeve (Ú. v. ES L 252, s. 1; Mim. vyd. 02/001, s. 208).

4 — Vec Komisia/Belgicko.

5 — Vec Komisia/Belgicko.

akonáhle je dlžník známy a príslušné správne orgány môžu vypočítať výšku nároku pri dodržaní všetkých ustanovení Spoločenstva uplatniteľných na danú oblasť.“ [*neoficiálny preklad*]

v prípade, že oprávnenosť zistených nárokov, za ktoré sa poskytla zábezpeka, je namietaná a že tieto čiastky sa po urovnaní sporov vyplývajúcich z takéhoto namietania môžu zmeniť.“ [*neoficiálny preklad*]

7. Článok 6 ods. 1 a 2 písm. a) a b) tohto nariadenia týkajúce sa zaúčtovania vlastných zdrojov znejú takto:

8. Článok 10 ods. 1 nariadenia o vlastných zdrojoch v súvislosti s poskytnutím vlastných zdrojov stanovuje:

„1. Účty pre vlastné zdroje vedie štátna pokladnica jednotlivých členských štátov alebo orgány určené členskými štátmi; účty sa vedú samostatne pre jednotlivé druhy zdrojov.

„Po odpočítaní nákladov na vyberanie vo výške 10 % v súlade článkom 2 ods. 3 rozhodnutia 88/376/EHS, Euratom sa pripísanie vlastných zdrojov uvedených v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) tohto rozhodnutia vykoná najneskôr v prvý pracovný deň nasledujúci po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol nárok zistený, v súlade s článkom 2 tohto nariadenia.

2. a) Ak písmeno b) tohto odseku nestanovuje inak, nároky zistené v súlade s článkom 2 sa zapisujú do účtovných záznamov najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol nárok zistený.

b) Zistené nároky, ktoré neboli zapísané v účtovných záznamoch uvedených v písmene a), pretože ešte neboli vybrané a nebola za ne poskytnutá zábezpeka, sa v dobe stanovenej v písmene a) zapisujú na samostatné účty. Členské štáty môžu prijať tento postup aj

Avšak pre nároky uvedené v oddelených účtovných záznamoch podľa článku 6 ods. 2 písm. b) sa pripísanie musí vykonať najneskôr v prvý pracovný deň nasledujúci po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom boli nároky vybrané.“ [*neoficiálny preklad*]

9. Článok 17 ods. 1 a 2 nariadenia 2. Režim TIR
o vlastných zdrojoch stanovuje:

a) Celkový pohľad

„1. Členské štáty vykonávajú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že čiastka zodpovedajúca nárokom zisteným podľa článku 2 je poskytnutá Komisii tak, ako je uvedené v tomto nariadení.

2. Členské štáty sú oslobodené od povinnosti poskytnúť Komisii čiastky zodpovedajúce zisteným nárokom výhradne v prípade, keď z dôvodu *vis maior* tieto čiastky nevybrali. Členské štáty navyš môžu neposkytnúť tieto sumy Komisii v špecifických prípadoch, kedy sa po dôkladnom vyhodnotení všetkých relevantných okolností jednotlivých prípadov zistí, že vyberanie je definitívne nemožné z dôvodov, ktoré nemožno prisúdiť členským štátom. Ak tieto čiastky, prevedené do príslušnej národnej meny za použitia výmenného kurzu platného v prvý pracovný deň mesiaca október predchádzajúceho kalendárneho roka presahujú 10000 eur, musia byť takéto prípady uvedené v správe ustanovenej v odseku 3. Táto správa musí obsahovať uvedenie dôvodov, pre ktoré príslušný členský štát nebol schopný príslušné čiastky poskytnúť. Komisia môže, ak je to vhodné, oznámiť svoje pripomienky príslušnému členskému štátu do šiestich mesiacov.“
[neoficiálny preklad]

10. Režim tranzitu je colný režim, ktorý má zjednodušiť obchod, resp. tranzit tovaru vo vnútri určitého colného systému alebo medzi rozličnými colnými územiami. Režimy tranzitu sú „odkladné režimy“, sú teda konštruované tak, aby prechodne, počas prepravy tovaru cez určité colné územie, umožnili, aby z tovaru odosieleného do tretích štátov alebo pochádzajúceho z tretích štátov neboli vyberané clá, dane a poplatky. Režim TIR je jedným z viacerých variantov — v mnohých ohľadoch podobných — režimu tranzitu, resp. systémov tranzitu tovaru, medzi ktoré patrí najmä režim tranzitu Spoločenstva a spoločný tranzitný režim.

11. V Spoločenstve je právnym základom režimu TIR, ktorý je súčasťou režimov vonkajšieho tranzitu, okrem medzinárodného dohovoru TIR aj nariadenie Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva⁶ (ďalej len „vykonávacie nariadenie

6 — Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3.

colného kódexu“), ktorého základom je zase colný kódex Spoločenstva⁷ (ďalej len „colný kódex“), a ktoré v podstate preberá a vykonáva režim zavedený článkom 451 a nasl. dohovoru TIR.

12. Dohovor TIR stanovuje, že tovary prepravované v cestných vozidlách, jazdných súpravách alebo kontajneroch sú podrobené jedinej prehliadke vykonávanej colným úradom odoslania, s výnimkou prehliadky, ktorú môže pohraničný colný úrad alebo colný úrad určenia vykonať najmä vtedy, ak má podozrenie z porušenia predpisov (článok 5). Okrem toho je stanovené, že tento tovar nepodlieha plateniu alebo zloženiu dovozných alebo vývozných ciel a poplatkov (článok 4). Režim TIR slúži na výkon dohľadu colnými orgánmi nad prepravou tovaru cez colné územie — na účely dohovoru TIR sa colné územie Spoločenstva považuje za jedno colné územie — a má zabezpečiť, aby prepravované tovary došli do miesta určenia kvalitatívne a kvantitatívne identické.

13. Dosiahnutie tohto cieľa majú umožniť predovšetkým tri zásady režimu TIR: po prvé, tovary musia byť prepravované vo vozidlách alebo kontajneroch, ktoré posky-

tujú určité bezpečnostné záruky tak, aby sa zabránilo ich odcudzeniu alebo nahradeniu počas prepravy (články 12 až 14). Po druhé, tieto tovary musia byť počas celej prepravy sprevádzané jednotným dokladom, karnetom TIR, vydaným colným úradom odoslania, ktorý slúži ako východisko pri kontrole zákonnosti operácie (článok 3). Po tretie, zaplatenie cla a daní, ktoré môže colná správa vyžadovať od prepravcu, musí byť čiastočne zabezpečené národným združením oprávneným na tento účel orgánmi zmluvných strán (článok 3). Táto zábezpeka je krytá aj Medzinárodnou úniou cestnej dopravy (IRU) a združením poisťovateľov so sídlom v Švajčiarsku (ďalej len „združenie poisťovateľov“).

14. Karnety TIR tlačí IRU a záručné združenia ich distribuujú prepravcom, ktorí v nich uvádzajú rad informácií, najmä o prepravovaných tovaroch. Každý karnet TIR pozostáva zo série dvojíc listov. Keď je tovar predložený colnému úradu určenia, čiže colnému úradu výstupu z colného územia Spoločenstva, a keď to tento úrad oznámi bez výhrad colnému úradu odoslania, čiže colnému úradu vstupu na toto územie, považuje sa operácia TIR za riadne vybavenú.

7 — Nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1993, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mlm. vyd. 02/004, s. 307).

15. Ak nedôjde k riadnemu uvoľneniu, nastupuje zabezpečovací systém upravený hlavne v článku 8 dohovoru TIR, pričom záručné združenia sú povinné do určitej výšky zábezpeky na každý náklad prepravovaný nákladným vozidlom zaplatiť vývozné alebo dovozné clo a daň, ktoré sa stanú splatné z dôvodu nezrovnalosti operácie TIR, a to spoločne a nerozdielne s osobami, ktoré sú dlžníkmi týchto súm.

týkajúci sa operácie TIR porušený. Toto združenie ručí za zaplatenie uvedených súm spoločne a nerozdielne s osobami, ktoré ich dlhujú.

b) Relevantné ustanovenia dohovoru TIR

2. Ak v prípadoch uvedených v odseku 1 tohto článku zákony a nariadenia zmluvnej strany neustanovujú platenie dovozných alebo vývozných ciel a poplatkov, záručné združenie sa zaväzuje zaplatiť za tých istých podmienok sumu rovnajúcu sa výške dovozných alebo vývozných ciel a poplatkov zvýšených o prípadné úroky z omeškania.

16. Kapitola II dohovoru, v ktorej je upravené vydávanie karnetov TIR, ako aj povinnosti záručných združení, obsahuje najmä tieto ustanovenia:

3. Každá zmluvná strana určí pre každý karnet TIR maximálnu výšku súm, ktorých zaplatenie možno od záručných združení požadovať podľa ustanovení uvedených odsekoch 1 a 2.

„Článok 8

1. Záručné združenie sa zaväzuje zaplatiť splatné dovozné alebo vývozné clá a poplatky zvýšené o prípadné úroky z omeškania, ktoré by sa mali zaplatiť podľa colných zákonov a nariadení krajiny, v ktorej bol predpis

4. Záručné združenie je voči orgánom krajiny, v ktorej je colnica odoslania od okamihu, keď colnica prijme karnet TIR, zodpovedné. V ďalších krajinách, ktorými operácia prepravy tovaru na podklade karnetov TIR prechádza, sa táto zodpovednosť začína, len čo sa tovar dovezie, alebo v prípade prerušenia operácie TIR podľa ustanovení odsekov 1 a 2 článku 26, len čo karnet TIR prijme colnica, na ktorej je operácia TIR obnovená.

5. Zodpovednosť záručného združenia sa vzťahuje nielen na tovar uvedený v karnete TIR, ale aj na tovar, ktorý je uložený v colne uzavretom priestore cestného vozidla alebo v colne uzavretom kontajneri, aj keď v karnete uvedený nie je; táto zodpovednosť sa nevzťahuje na žiaden iný tovar.

spolkového ministra“) okrem iného v bode 3 obsahuje ustanovenie týkajúce sa zábezpek poskytnutých v rámci tranzitných operácií:

6. Na určenie ciel a poplatkov spomínaných v odsekoch 1 a 2 tohto článku platia údaje o tovare uvedenom v karnete TIR, ak sa nepreukáže opak.

„Pri žiadostiach o zaplatenie dovozného cla v rámci režimu tranzitu Spoločenstva alebo spoločného tranzitného režimu sa pohľadávky považujú za zabezpečené len v prípade, keď je na každú tranzitnú operáciu poskytnutá individuálna zábezpeka a keď táto zábezpeka nebola ešte uvoľnená.

7. Pri vzniknutej splatnosti súm uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku majú príslušné orgány podľa možnosti žiadať o zaplatenie osobu alebo osoby, ktoré ich priamo dlhujú, prv, než svoj nárok uplatnia voči záručnému združeniu.“

Všetky ostatné pohľadávky vyplývajúce z režimu tranzitu Spoločenstva, zo spoločného tranzitného režimu alebo z režimu TIR sa považujú za nezabezpečené...”

III — Skutkový stav a konanie

B — Vnútroštátna právna úprava

A — O kríze režimu TIR

17. Výnos spolkového ministra financií z 11. septembra 1996 (ďalej len „výnos

18. Nemecká vláda predovšetkým upriamila pozornosť Súdneho dvora na skutkové okolnosti, do ktorých treba umiestniť prejednáv-

vanú žalobu, a to okolnosti zjavnej krízy, v ktorej sa režimy tranzitu používané v Spoločenstve, vrátane režimu TIR, nachádzali na začiatku 90. rokov, a zvlášť od vytvorenia vnútorného trhu 1. januára 1993, krízy, ktorá viedla ku krachu zabezpečovacieho systému, na ktorom spočíva režim TIR a v dôsledku toho — aspoň podľa opisu nemeckej vlády — k „takmer zrúteniu“ celého režimu TIR. Touto krízou sa zaoberal aj vyšetrovací výbor Európskeho parlamentu poverený preskúmať porušenia alebo zlyhania vo fungovaní v rámci režimu tranzitu Spoločenstva, vytvorený v decembri 1995, ktorý predložil svoju správu 20. februára 1997⁸ (ďalej len „vyšetrovacia správa Parlamentu“). Hoci sa táto správa zameriava na režim tranzitu Spoločenstva, obšírne preskúmava aj režim TIR.

správy Parlamentu, sa orgány dohovoru TIR — správny výbor TIR, a najmä pracovná skupina pre colné otázky v doprave WP.30, v ktorej mali svojich zástupcov všetky zmluvné strany, vrátane Európskeho spoločenstva — opakovane zaoberali týmto vývojom.

20. Prvou reakciou na tento vývoj bolo, že na návrh IRU a združenia poisťovateľov bol v júli 1993 vytvorený špeciálny karnet TIR pre zvlášť citlivé tovary, a to tabak a alkohol, ktorého zábezpeka bola zvýšená na 200 000 USD. Dňa 5. decembra 1994 však združenie poisťovateľov napriek tomu vypovedalo zmluvu o zaistení, pričom svoj krok zdôvodnilo nadmerným zvýšením rizika, o ktorom poisťovatelia nemali vedomosť a skutočnosťou, že došlo k všeobecnému rozšíreniu podvodov, ktoré nadobudli systematický charakter. Táto výpoveď sa následne stala predmetom rozhodcovského konania.

19. Príčina tejto krízy — účastníci konania sa však nezhodujú na jej rozsahu — spočíva v závažnom zvýšení počtu nezrovnalostí v operáciách TIR po otvorení východných hraníc, vytvorení vnútorného trhu a náraste organizovaného zločinu, čo pre zmenu viedlo k zvýšeniu počtu žiadostí adresovaných združeniu poisťovateľov, ktoré čoraz častejšie odmietalo plniť z dôvodu ručenia za pohľadávky podľa zmluvy o ručení. Podľa vyhlásení nemeckej vlády, ako aj podľa vyšetrovacej

21. Za tejto situácie — podľa Spolkovej republiky Nemecko — platobnej neschopnosti nemeckých záručných združení, BDF⁹ a AIST¹⁰ a obavy, aby sa zabezpečovací systém režimu TIR nezrútil, sa nemecká

9 — Bundesverband des deutschen Güterfernverkehrs.

10 — Arbeitsgemeinschaft zur Förderung und Entwicklung des internationalen Strassenverkehrs.

8 — EP 220.895 v konečnom znení.

vláda napokon dohodami z 31. júla 1996 a 26. mája 1997 (ďalej len „dohody o odklade platieb“) vzdala vymáhania neuhradených pohľadávok od záručných združení.

obsah týchto dohôd a ostatných podobných dohôd prípadne uzavretých s ďalšími záručnými združeniami, a aby uviedli, kedy a v akej forme sa poskytl Komisii zistené a nevybrané vlastné zdroje vyplývajúce z neuvoľnených karnetov TIR.

B — Konanie pred podaním žaloby a návrhy účastníkov konania

22. Počas kontroly tradičných vlastných zdrojov vykonanej Komisiou v Nemecku od 24. do 28. novembra 1997 Komisia zistila, že nemecké orgány sa dopustili nezrovnalostí pri zaobchádzaní s niektorými tranzitnými dokumentmi v rámci colného režimu tranzitu (509 karnetov TIR týkajúcich sa rokov 1993, 1994 a 1995, ktorým zodpovedajú vlastné zdroje v celkovej výške približne 20 miliónov DEM). Colné úrady samozrejme zaslali žiadosť o zaplatenie spolu so stanovením lehoty záručnému združeniu včas. K zaplateniu však napriek tomu nedošlo a nemecké orgány nevymáhali dlhované sumy súdnou cestou. Výber bol odložený podľa dohôd o odklade. Podľa nemeckých orgánov bolo potrebné príslušné sumy považovať za nezabezpečené v zmysle spolkového výnosu, a v dôsledku toho ich zapísali na účet B.

23. Listom z 19. decembra 1997 Komisia vyzvala nemecké orgány, aby jej oznámili

24. V liste z 22. januára 1998 nemecké orgány vysvetlili, že so zreteľom na nárast podvodov týkajúcich sa tranzitných operácií na podklade karnetov TIR, ktorý viedol k tomu, že združenie poisťovateľov 5. decembra 1994 vypovedalo zmluvu o zaistení a zastavilo platby nemeckým záručným združeniam, na ktoré sa zaistenie vzťahovalo prostredníctvom IRU, bolo ich dočasné vzdanie sa uplatňovania ich nárokov súdnou cestou nevyhnutné na to, aby sa zabránilo úpadku týchto združení, a teda zrúteniu systému TIR v celej Európskej únii. Medzi IRU a združením poisťovateľov navyše prebieha rozhodcovské konanie týkajúce sa nárokov, ktoré mali byť zabezpečené. Pohľadávky vyplývajúce z nevybavených tranzitných operácií by bolo možné považovať za zabezpečené v zmysle nariadenia o vlastných zdrojoch iba v prípade, ak by sa poskytnuté zábezpeky týkali jednotlivých operácií a ak by ponúkali ochranu zodpovedajúcu skutočnému riziku.

25. Listom z 30. marca 1998 Komisia zopakovala svoju žiadosť o poskytnutie vlastných zdrojov; nemecké orgány listom

z 22. mája 1998 odpovedali, že tejto žiadosti nemôžu vyhovieť okrem iného z dôvodu, že ak by mala Komisia pravdu, neprímerane by to zaťažilo nemecký rozpočet.

26. Listom z 8. júna 1998 Komisia znovu vyzvala nemecké orgány, aby jej oznámili skôr požadované informácie na účely výpočtu prípadných úrokov z omeškania podľa článku 11 nariadenia o vlastných zdrojoch.

27. Vo svojej odpovedi z 18. septembra 1998 však nemecké orgány trvali na svojom stanovisku.

28. Listom z 30. októbra 1998 Komisia okrem iného požiadala nemeckú vládu o úhradu určitej sumy ako splátky, a to v lehote do posledného dňa druhého mesiaca nasledujúceho po zaslaní tohto listu, ako aj o oznámenie všetkých ostatných nenamietateľných colných súm vyplývajúcich z karnetov TIR neuvoľnených nemeckými colnými úradmi v rokoch 1994 až 1998, s ktorými bolo zaobchádzane podobne (zápis na účet B namiesto zápisu na účet A).

29. Vo svojej odpovedi zo 4. marca 1999 nemecké orgány nevyhoveli tejto žiadosti.

30. Vo svojej výzve z 15. novembra 1999 Komisia zopakovala svoje stanovisko a uviedla, že na rozdiel od tvrdenia nemeckých orgánov, nešlo o komplexné zábezpeky zabezpečujúce niekoľko pohľadávok, ale o zábezpeky na každý karnet TIR, ktoré vo väčšine prípadov zabezpečujú celú pohľadávku alebo jej značnú časť. Okrem toho, pokiaľ ide predovšetkým o karnety TIR týkajúce sa roku 1995, Spolková republika Nemecko sa dočasne vzdala uplatňovania svojich pohľadávok voči záručnému združeniu pod podmienkou, že toto združenie bude naďalej zodpovedať „primeraným dielom“ a že postúpi svoje pohľadávky z dôvodu zábezpeky proti združeniu poisťovateľov. V dôsledku toho boli aj pohľadávky z roku 1995 a nasledujúcich rokov zabezpečené a mali byť — aspoň čiastočne — zapísané na účet A a poskytnuté, pretože neboli v stanovených lehotách namietané.

31. Vo svojej odpovedi z 1. februára 2000 nemecké orgány potvrdili a ďalej rozvinuli svoje stanovisko, pričom odovzdali Komisii dohody o odklade platieb uzavreté so záručnými združeniami.

32. Dňa 8. novembra 2000 zaslala Komisia Spolkovej republike Nemecko odôvodnené stanovisko. Podľa Komisie nemožno na rozdiel od právneho názoru nemeckých orgánov pohľadávky považovať za namietané na

základe rozhodcovského konania medzi IRU a združením poisťovateľov. Dlžníci proti zabezpečeným pohľadávkam nenamietali. Ani to, že ich združenie poisťovateľov odmietlo uspokojiť namiesto ručiteľov, nie je namietaním zabezpečovanej pohľadávky. Napokon, vzdanie sa pohľadávok zo strany Spolkovej republiky Nemecko sa týkalo iba povinnosti združenia poisťovateľov, ktorá je akcesorická vo vzťahu k povinnosti záručných združení. Povinnosti dlžníkov, a následne povinnosť Spolkovej republiky Nemecko voči rozpočtu Spoločenstva, tým nie sú dotknuté. Navyše, na rozdiel od názoru Spolkovej republiky Nemecko, nemožno uplatniť článok 17 ods. 2 nariadenia o vlastných zdrojoch.

zopakovala skôr uvedený názor a vyvracala argumentáciu Komisie.

35. Keďže nemecké orgány nevyhoveli žiadosti Komisie, Komisia podala prejednávajúcu žalobu, v ktorej navrhuje, aby Súdny dvor určil, že:

Spolková republika Nemecko si tým, že:

33. Komisia znovu požiadala nemecké orgány, aby jej bezodkladne poskytli ako splátku sumu 10 552 875 DEM, aby sa tak vyhli nárastu úrokov z omeškania, aby jej oznámili všetky ostatné nenamietané colné sumy, s ktorými bolo zaobchádzané podobne, vyplývajúce z karnetov TIR neuvoľnených nemeckými colnými úradmi od roku 1994 až do zmeny spolkového výnosu z roku 1996, a aby jej bezodkladne poskytli príslušné vlastné zdroje, aby sa tak vyhli ďalším úrokom z omeškania.

1. riadne neuvoľňovala niektoré tranzitné dokumenty (karnety TIR), čo malo za následok, že z toho vyplývajúce vlastné zdroje neboli ani správne zaúčtované, ani poskytnuté Komisii v stanovených lehotách;

2. neoznámila Komisii všetky ostatné nenamietané colné sumy, s ktorými bolo zaobchádzané podobne (zápis na účet B namiesto zápisu na účet A), týkajúce sa karnetov TIR neuvoľnených nemeckými colnými úradmi od roku 1994 až do zmeny výnosu spolkového ministra financií z 11. septembra 1996 (výnos

34. Spolková republika Nemecko odpovedala na odôvodnené stanovisko listom z 10. januára 2001, v ktorom v podstate

z 11. septembra 1996, III B 1 — IV — Preskúmanie žaloby
Z 0912 — 31/96)

nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z nariadenia EHS o vlastných zdrojoch, nahradeného s účinnosťou od 31. mája 2000 nariadením Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev (Ú. v. ES L 130, s. 1; Mim. vyd. 01/003, s. 169).

A — *Prípustnosť*

1. Hlavné tvrdenia účastníkov konania

3. Spolková republika Nemecko je povinná bezodkladne pripísať na účet Komisie vlastné zdroje nezaplatené v dôsledku nesplnenia povinností uvedeného v odsekoch 1 a 2.

4. Spolková republika Nemecko je povinná uviesť, pokiaľ ide o sumy, ktoré už prípadne boli prevedené na účet, dátum splatnosti pohľadávky, dlhovanú sumu a prípadne dátum prevodu.

5. V súlade s článkom 11 nariadenia o vlastných zdrojoch za obdobie do 31. mája 2000 a článkom 11 nariadenia č. 1150/2000 za obdobie po 31. máji 2000 je Spolková republika Nemecko povinná uhradiť v prospech rozpočtu Spoločenstva úroky z omeškania dlhované v prípade oneskoreného pripísania na účet.

6. Spolková republika Nemecko je povinná nahradiť trovy konania.

36. Nemecká vláda predovšetkým tvrdí neprípustnosť tretieho až piateho žalobného návrhu, ktorými sa Komisia domáha toho, aby bola žalovanej uložená povinnosť bezodkladne pripísať na účet Komisie vlastné zdroje, ktoré ešte neboli prevedené, povinnosť poskytnúť niektoré informácie týkajúce sa súm, ktoré už prípadne boli prevedené, a povinnosť zaplatiť úroky dlhované z dôvodu (údajne) oneskoreného pripísania na účet Spoločenstva. V týchto žalobných návrhoch Komisia neformuluje nič iné ako „návrhy na zaplatenie“ a „vyšetrovacie návrhy“. Úloha Súdneho dvora v konaní o nesplnenie povinnosti sa však obmedzuje iba na určenie nesplnenia povinnosti. Následne je na členskom štáte, aby prijal opatrenia vyplývajúce z tohto určenia. Okrem toho štvrtý žalobný návrh presúva dôkazné bremeno nesplnenia povinnosti, ktoré zatažuje Komisiu.

37. Belgická vláda, ktorá je vedľajším účastníkom v tomto konaní na podporu návrhov

Spolkovej republiky Nemecko, v podstate zdieľa názor nemeckej vlády.

38. Komisia proti nemu namieta tým, že článok 228 ES nebráni Súdnemu dvoru, aby urobil vyhlásenia potrebné na odstránenie zisteného nesplnenia povinnosti. Okrem toho uvádza, že článok 11 nariadenia o vlastných zdrojoch stanovuje presnú a bezpodmienečnú povinnosť členského štátu zaplatiť úroky v prípade omeškania s pripísaním vlastných zdrojov. Pokiaľ ide o štvrtý žalobný návrh, Komisia uvádza, že pri overení, či členské štáty správne uhrádzajú vlastné zdroje, je značne odkázaná na údaje poskytnuté členskými štátmi, a že z tohto dôvodu nemusí v tomto druhu konaní niesť celé dôkazné bremeno.

39. Na pojednávaní Komisia napokon navrhla preformulovať piaty žalobný návrh tak, že sa domáha, aby Súdny dvor určil, že Spolková republika Nemecko porušila článok 11 nariadenia o vlastných zdrojoch tým, že nepripísala v prospech rozpočtu Spoločenstva dlhované úroky.

2. Posúdenie

40. Na úvod pripomínam, že — ako to správne poznamenala nemecká vláda —

cieľom konania o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES je iba určiť, že členský štát nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z práva Spoločenstva.¹¹ Určenie takéhoto nesplnenia povinnosti následne podľa článku 228 ES zaväzuje členský štát, aby prijal opatrenia na vykonanie rozsudku.

41. Je samozrejme pravda, že Súdny dvor môže — ako to poznamenala Komisia — uviesť v odôvodnení svojho rozsudku vyhlásenia potrebné na odstránenie zisteného nesplnenia povinnosti; naopak nemôže — na rozdiel od Komisie v konaní pred podaním žaloby — nariadiť členskému štátu, aby prijal určité opatrenia.¹²

42. V tejto veci však tretí, štvrtý a piaty žalobný návrh Komisie smerujú k tomu, aby bolo členskému štátu nariadené pripísať ešte neprevedené vlastné zdroje na účet Spoločenstva, poskytnúť informácie týkajúce sa niektorých súm a prevodov a uhradiť úroky.

43. Vo svojej replike sa okrem toho Komisia sama nesnažila poprieť, že tieto žalobné

11 — Pozri rozsudok zo 7. februára 1979, Francúzsko/Komisia, 15/76 a 16/76, Zb. s. 321, bod 27.

12 — Pozri rozsudok zo 14. apríla 2005, Komisia/Nemecko, C-104/02, Zb. s. I-2689, bod 49.

návrhy idú nad rámec určovacieho návrhu, ale skôr odmietala ako nedôvodný inak správny názor nemeckej vlády, že žalobné návrhy sa musia obmedzovať iba na určenie. Skutočnosť, že, ako to namietala Komisia, povinnosti, na ktorých spočívajú tieto žalobné návrhy, teda povinnosť zaplatiť úroky alebo povinnosť lojálnej spolupráce, sú presné a bezpodmienečné a že členský štát nedisponuje žiadnou voľnou úvahou pri plnení týchto povinností, je irelevantná, keďže jediná právomoc, ktorú Súdnemu dvoru v konaní o nesplnenie povinnosti zveruje Zmluva ES, je právomoc určiť nesplnenie povinnosti vyplývajúcej zo Zmluvy.

44. V dôsledku toho v súlade s judikatúrou Súdného dvora treba považovať tretí, štvrtý a piaty žalobný návrh Komisie za neprípustné.¹³

45. Treba však preskúmať zmenu formulácie týkajúcu sa iba piateho žalobného návrhu, ktorú Komisia navrhla na pojednávaní.

46. V tomto ohľade je potrebné najprv uviesť, že v súlade s ustálenou judikatúrou je cieľom konania pred podaním žaloby

upraveného v článku 226 ES dať dotknutému členskému štátu príležitosť, aby na jednej strane splnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Spoločenstva a na strane druhej, aby užitočne uplatnil právne prostriedky obrany voči výhradám vysloveným Komisiou.¹⁴

47. Zákonnosť tohto konania predstavuje teda základnú záruku vyžadovanú Zmluvou nielen na ochranu práv dotknutého členského štátu, ale aj na zabezpečenie jasného vymedzenia predmetu sporu v prípadnom sporovom konaní.¹⁵

48. Podľa judikatúry Súdného dvora musí preto žaloba v zásade spočívať na rovnakých výhradách ako odôvodnené stanovisko a výzva, na základe ktorej sa začalo konanie pred podaním žaloby.¹⁶

49. Táto požiadavka samozrejme nevyžaduje v každom prípade úplnú zhodu medzi znením výhrad vo výzve, výrokom odôvod-

14 — Rozsudky z 2. februára 1988, Komisia/Belgicko, 293/85, Zb. s. 305, bod 13; z 20. marca 1997, Komisia/Nemecko, C-96/95, Zb. s. I-1653, bod 22; z 15. januára 2002, Komisia/Taliansko, C-439/99, Zb. s. I-305, bod 10, a z 24. júna 2004, Komisia/Holandsko, C-350/02, Zb. s. I-6213, bod 18.

15 — Rozsudky z 13. decembra 2001, Komisia/Francúzsko, C-1/00, Zb. s. I-9989, bod 53; z 20. júna 2002, Komisia/Nemecko, C-287/00, Zb. s. I-5811, bod 17, a z 24. júna 2002, Komisia/Holandsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 19.

16 — Okrem iného rozsudky z 9. novembra 1999, Komisia/Taliansko, C-365/97, Zb. s. I-7773, bod 23, a z 12. júna 2003, Komisia/Fínsko, C-229/00, Zb. s. I-5727, bod 44.

13 — Tamže, bod 51.

neného stanoviska a žalobnými návrhmi. Odlišovať sa však môžu len pod podmienkou, že predmet sporu nebol rozšírený alebo zmenený, ale nanajvýš zúžený.¹⁷

52. Okrem toho so zreteľom na možnosť žalovaného členského štátu brániť sa treba zohľadniť, že k tejto zmene došlo zvlášť neskoro, teda až na pojednávaní. Komisia ešte vo svojej replike potvrdila, že jej úmyslom bolo, aby sa tento žalobný návrh chápal ako návrh na úhradu úrokov z omeškania.

50. V tomto duchu judikatúra Súdu prvého stupňa v konaniach o žalobách o zrušenie a náhradu škodu, ktorá sa opakovane musela vysloviť k dodatočnému preformulovaniu návrhov obsiahnutých v žalobe, povoľuje takýto druh preformulovania iba pod podmienkou „že ide iba o upresnenie žalobných návrhov alebo že preformulované žalobné návrhy sú vo vzťahu k pôvodným žalobným návrhom zúžené“.¹⁸

53. Podľa môjho názoru teda netreba pokračovať v konaní o zmenenej formulácii piateho žalobného návrhu, navrhutej Komisiou na pojednávaní, ktorá mení neprípustný žalobný návrh na uloženie povinnosti na prípustný žalobný návrh na určenie nesplnenia povinnosti vyplývajúcej zo Zmluvy.

51. Podľa môjho názoru preformulovanie navrhované v tejto veci ide nad rámec toho, čo možno považovať za prípustné; preformulovanie pôvodného návrhu na určovací návrh treba totiž považovať nielen za upresnenie piateho žalobného návrhu, ale za podstatnú zmenu predmetu žaloby.

54. So zreteľom na uvedené treba vysloviť, že prejednávaná žaloba je neprípustná v rozsahu, v akom sa týka pripísania neprevedených vlastných zdrojov na účet Spoločenstva, poskytnutia informácií týkajúcich sa niektorých súm a prevodov, ako aj úhrady úrokov (tretí, štvrtý a piaty žalobný návrh Komisie).

55. V dôsledku toho sa pri preskúmaní prejednávanej žaloby ďalej obmedzím iba na posúdenie žalobných dôvodov uvedených na podporu prvého a druhého žalobného návrhu.

17 — Okrem iného rozsudky z 23. septembra 2004, Komisia/Francúzsko, C-280/02, Zb. s. I-8573, bod 30, a Komisia/Fínsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 16, bod 44.

18 — Pozri rozsudky z 21. októbra 1998, Vicente-Núñez/Komisia, T-100/96, Zb. VS s. I-A-591 a II-1779, bod 51, a z 2. júna 2005, Strohmann/Komisia, T-177/03, Zb. VS s. I-A-147, II-651, bod 21.

B — *O veci samej*

ktorá je stanovená v článku 17 nariadenia o vlastných zdrojoch, a v dôsledku toho aj povinnosti lojálnej spolupráce.

1. Prvý žalobný návrh: nezrovnalosti ovplyvňujúce zaobchádzanie s niektorými karnetmi TIR, nesprávne zaúčtovanie vlastných zdrojov a ich včasné neprevedenie

a) Hlavné tvrdenia účastníkov konania

56. Prvý žalobný návrh Komisie spočíva v podstate na dvoch výhradách. Komisia na jednej strane vytýka nemeckým orgánom, že sa jednostranne a bez dohody s Komisiou vzdali (súdneho) vymáhania zistených pohľadávok a uzavreli so záručnými združeniami dohody o odklade. Na druhej strane Komisia vytýka Spolkovej republike Nemecko, že nesprávne zaúčtovala vlastné zdroje pochádzajúce z týchto operácií dlhované Spoločenstvám a v dôsledku toho ich neposkytla včas. Tvrdí, že tieto sumy mali byť zapísané na účet A.

57. Komisia sa domnieva, že ide o nesplnenie povinností vyplývajúcich z ustanovení práva Spoločenstva týkajúcich sa vlastných zdrojov Spoločenstiev, a predovšetkým o porušenie povinnosti vykonať všetky opatrenia potrebné na to, aby boli vlastné zdroje poskytnuté Komisii,

58. Komisia k dočasnému vzdaniu sa výberu pohľadávok uvádza, že nemecká vláda nepreukázala, že konala v záujme Spoločenstiev, aby zabránila zrúteniu systému TIR. Ako to preukazuje aj vyšetrovanie Parlamentu, v tomto prípade nedošlo k celkového zrúteniu zabezpečovacieho systému v rámci režimu TIR. V každom prípade sa nemecké orgány mali dohodnúť s Komisiou a ostatnými členskými štátmi skôr, ako sa rozhodli dočasne vzdať výberu pohľadávok. Tento jednostranný postup nemeckých orgánov, ako aj skutočnosť, že až v odpovedi na výzvu vyhovelí niekoľkokrát zopakovanej žiadosti Komisie, aby jej oznámili podmienky dohôd o odklade, ako aj ostatných podobných dohôd, predstavuje nesplnenie povinnosti spolupráce uloženej článkom 10 ES. Samotný poukaz na vyšetrovania týkajúce sa platobnej neschopnosti záručných združení je podľa Komisie pri neexistencii konkrétnych opatrení núteného výkonu nedostatočný na preukázanie okolností odôvodňujúcich v súlade s článkom 17 ods. 2 druhou vetou nariadenia o vlastných zdrojoch to, že

nedošlo k výberu. Postup nemeckých orgánov porušil článok 17 ods. 1 nariadenia o vlastných zdrojoch, podľa ktorého sú členské štáty povinné vykonať všetky opatrenia potrebné na to, aby vlastné zdroje boli poskytnuté Komisii.

59. Na podporu svojho názoru, že sporné nároky mali byť v súlade s článkom 6 ods. 2 písm. a) nariadenia o vlastných zdrojoch zapísané na účet A, keďže išlo o zabezpečené pohľadávky, Komisia uvádza, že v rámci režimu TIR sú colné pohľadávky zabezpečované karnetmi TIR a že záručné združenia zodpovedajú v prípade nezrovnalostí za zaplatenie spoločne a nerozdielne s dlžníkmi. Účet B podľa článku 6 ods. 2 písm. b) nariadenia o vlastných zdrojoch nemá totiž chrániť členské štáty a ich rozpočet, ale, ako to vyplýva z odôvodnení tohto nariadenia, umožniť Komisii podrobnejšie sledovať činnosť členských štátov v oblasti výberu vlastných zdrojov. Tento cieľ by nemal zmysel, ak by každý členský štát mohol voľne posúdiť kvalitu zábezpeky a sám bez dohody s Komisiou rozhodnúť, na ktorý účet treba zapísať zabezpečenú pohľadávku.

60. Podľa Komisie nemusí byť zábezpeka v zmysle účtu A nevyhnutne „priamo

a okamžite“ realizovateľná, ale musí byť iba realizovateľná v prípade, keď platobne neschopný dlžník napokon nemôže zaplatiť colný dlh.

61. Komisia uvádza, že nemecká vláda sa uspokojuje s tým, že všeobecne a nepresne popiera jej argumentáciu, že poskytnuté zábezpeky boli v tomto prípade dostatočné. Nepopiera ani to, že zábezpeky vo všetkých prípadoch postačovali aspoň na čiastočnú úhradu pohľadávok. V dôsledku toho mali byť zapísané na účet A aspoň v rozsahu, v akom výpoveď zmluvy združením poisťovateľov nevyžadovala iné posúdenie. Rozhodujúcim dátumom v tejto súvislosti je v zásade dátum začatia operácie TIR a dátum poskytnutia zábezpeky.

62. Komisia tvrdí, že pohľadávky spred roka 1995 mali byť v každom prípade zapísané na účet A a poskytnuté. Pokiaľ ide o pohľadávky, ktoré vznikali od roku 1995, tvrdenie nemeckých orgánov, že k tomuto dátumu mali byť pohľadávky považované za nezabezpečené z dôvodu výpovede zmluvy združením poisťovateľov, malo viesť tieto orgány k nepovoleniu operácie TIR so zreteľom na neexistenciu zábezpeky. Ak s ňou napriek tomu súhlasili aj pri neexistencii zábezpeky a z tohto dôvodu zapísali pohľadávky na účet B, musia tiež prevziať riziko spojené s výberom týchto pohľadávok. Pri dohodách

o odklade treba vychádzať z toho, že bola poskytnutá aspoň čiastočná zábezpeka. V dôsledku toho pohľadávky, ktoré vznikli po roku 1995, mali byť rovnako považované za zabezpečené a zapísané na účet A.

63. Komisia ďalej pripomína, že členské štáty majú možnosť uplatniť svoje nároky voči záručným združeniam podľa článku 8 ods. 1 dohovoru TIR. Nezáleží na tom, že ručenie je iba subsidiárne. Táto vec sa týka iba pohľadávok, ktoré boli definitívne zistené, nie namietaných pohľadávok. Podľa Komisie sa článok 6 ods. 2 písm. b) druhá veta nariadenia o vlastných zdrojoch neuplatní v tejto veci, v ktorej je spochybnená zábezpeka pohľadávky poskytnutá ručiteľom, pretože ručiteľ nepopiera zabezpečovanú pohľadávku, ale iba jeho schopnosť plniť z dôvodu ručenia je neistá.

64. Podľa nemeckej vlády je naopak správne, že colné orgány zapisovali peňažné pohľadávky na účet B, keďže od roku 1993 už záručné združenia neposkytovali dostatočné zábezpeky. Zo znenia, štruktúry a cieľa nariadenia o vlastných zdrojoch vyplýva, že zábezpeka, ktoré neposkytuje žiadnu istotu, že jej poskytovateľ zaplatí zabezpečovanú sumu — teda zábezpeka, ktorá existuje iba „na papieri“ —, nie je zábezpekou v zmysle článku 6 ods. 2 písm. b) tohto nariadenia.

Podľa tohto ustanovenia a odôvodnení nariadenia o vlastných zdrojoch sa majú zapísať na účet A iba zabezpečené pohľadávky, o ktorých je isté, že zábezpeka bude môcť byť skutočne realizovaná, čo nie je tento prípad platobne neschopných ručiteľov (zjavne nedostatočný majetok záručných združení; podľa právneho posudku poskytnutého v konaní pred podaním žaloby hrozil záručným združeniam, ktoré už neboli schopné vyplácať ani dvanástinu pohľadávok štátu, úpadok) alebo vypovedaných (odmietnutie združenia poisťovateľov zaplatiť) alebo vadných „medzinárodných zabezpečovacích nástrojov“. Nevybrané, ale zabezpečené pohľadávky zásadne patria medzi „nároky, ktoré ešte neboli vybrané“ [*neoficiálny preklad*] [článok 6 ods. 2 písm. b) nariadenia o vlastných zdrojoch]. Z tejto zásady možno (zuzujúcim výkladom) urobiť výnimku iba v prípade, keď sa zábezpeka ukáže realizovateľná bez ťažkostí. Členské štáty nie sú povinné uhrádzať vopred pohľadávky, ktoré nie sú vôbec alebo dostatočne zabezpečené.

65. Podľa nemeckej vlády Komisia nesprávne rozlišuje medzi obdobím pred rokom 1995 a po tomto roku. Už predpoklad, že úhrada vlastných zdrojov z dôvodu poskytnutej zábezpeky závisí od začiatku operácie TIR, je nesprávny. Výpoveď združenia poisťovateľov znamenala na jednej strane okamžité zastavenie platieb so spätnou účinnosťou. Na druhej strane, keďže

zábezpeka má akcesorickú povahu, bolo pred obrátením sa na záručné združenia, teda po roku 1994, potrebné začať a ukončiť pátracie a daňové konania (článok 8 ods. 7 dohovoru TIR). Tieto konania trvali v niektorých prípadoch niekoľko rokov.

dlhovaných pohľadávok (vzorový postup proti záručným združeniam, overenie ich skutočného majetku).

66. Nemecká vláda okrem toho tvrdí, že na rozdiel od tvrdenia Komisie, po výpovedi zmluvy o zaistení (koncom roka 1994) nemohli nemecké orgány odmietnuť povoliť operáciu TIR bez toho, aby pripustili, okrem takmer úplného paralyzovania obchodu medzi východom a západom, jednostranné porušenie neoddeliteľnej časti colného práva Spoločenstva (článok 91 colného kódexu). Členský štát nemôže totiž z vlastnej iniciatívy vyžadovať dodatočné zábezpeky bez toho, aby porušil dohovor TIR (článok 4) a rozhodnutia TIR.

68. Nemecká vláda okrem toho odmieta výhradu, že nemecké orgány dostatočne nespocovali s Komisiou pri vyšetrovaní skutkového stavu, predovšetkým pokiaľ ide o obsah dohôd o odklade. Podstatný obsah týchto dohôd bol oznámený Komisii iba niekoľko týždňov po tom, čo boli vyhotovené.

69. Belgická vláda sa domnieva, že sporné sumy sú „namietané“ v zmysle článku 6 ods. 2 písm. b) nariadenia o vlastných zdrojoch; keďže ručiteľ je zaviazaný spoločne a nerozdielne, musí mať právo poprieť platobnú povinnosť v rovnakom rozsahu ako hlavný dlžník.

67. Nemecká vláda subsidiárne uvádza, že aj keby bola pravda, že ide o „zabezpečené pohľadávky“, tieto sumy nemuseli byť poskytnuté Komisii, pretože k ich výberu nemohlo dôjsť najmä z dôvodov *vis maior* v zmysle článku 17 ods. 2 prvej vety nariadenia o vlastných zdrojoch. Nemecké orgány v každom prípade urobili všetko pre výber

70. Podľa belgickej vlády sú členské štáty povinné poskytnúť Komisii clo iba vtedy, keď bolo skutočne v celom rozsahu zaplatené; nie sú teda povinné, ako to tvrdí Komisia, poskytnúť okamžite časť cla, ktorá je zabezpečená. Nedošlo teda k omeškaniu s poskytnutím súm.

71. Belgická vláda sa napokon domnieva, že Spolková republika Nemecko neporušila zásadu lojality existujúcu v práve Spoločenstva, pretože uzavretím dohôd o odklade zabránila ešte vážnejšej ujme spôsobenej systému TIR. Navyše Komisia vedela o problémoch s platbami, ktoré postihli záručné združenia.

o vlastných zdrojoch. Súdny dvor teda nemusí zvlášť preskúmať, či Spolková republika Nemecko nesplnila povinnosti vyplývajúce z ustanovení colného práva alebo dohovoru TIR. Prípadné nesplnenia povinností v tomto ohľade sú v tomto prípade relevantné iba v rozsahu, v akom znamenajú aj nesplnenie povinností vyplývajúcich z nariadenia o vlastných zdrojoch alebo ovplyvňujú poskytnutie vlastných zdrojov pochádzajúcich z colných príjmov.

b) Posúdenie

72. V prvom rade zdôrazňujem, že nemecká vláda nepopiera skutkový stav, ktorý je základom prejednávanej žaloby tak, ako ho zistila Komisia, teda, že vyberanie vzťahujúce sa na karnety z rokov 1993, 1994 a 1995 bolo odložené alebo — podľa dohôd o odklade — dokonca ani nezačalo a že zodpovedajúce sumy boli zapísané na účet B. Naopak sporná je otázka, či Spolková republika Nemecko týmto konaním nesplnila svoje povinnosti vyplývajúce z práva Spoločenstva. Názory sa rozchádzajú aj pokiaľ ide o kontext fungovania režimu TIR a jeho význam v prejednávanej veci.

74. V treťom rade sa prejednávajúca žaloba týka iba, ako to výslovne uviedla Komisia, už definitívne zistených pohľadávok, ktoré vznikli z operácií TIR, teda zistených nárokov v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia o vlastných zdrojoch. V tomto prípade nie je sporné, že pohľadávky boli zistené, rámec sporu tvorí skôr otázka, za akých okolností musí byť Spoločenstvám poskytnutá protihodnota zistených, ale ešte nevybraných nárokov Spoločenstiev. To určuje aj to, kto musí znášať riziko splnenia colných formalít orgánmi členských štátov a výberu nárokov Spoločenstiev na vlastné zdroje.

73. V druhom rade treba uviesť, že výhrady uplatnené Komisiou v tejto veci sa podľa žalobných návrhov obmedzujú na nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z nariadenia

75. Musím sa tak zaoberať aj vzťahom medzi nariadením o vlastných zdrojoch, ktoré stanovuje podmienky, za ktorých štáty

poskytujú vlastné zdroje vyhradené Spoločenstvám¹⁹, a právnou úpravou vzniku a výberu rozličných vlastných zdrojov — v tomto prípade cla — predstavovanou v prvom rade colnou právnou úpravou (teda predovšetkým colným kódexom, vykonávacím nariadením colného kódexu a dohovorom TIR) a ustanoveniami vnútroštátnych zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení.

76. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, niekoľkokrát pripomenutej Komisiou, existuje „vzťah neoddeliteľnosti medzi povinnosťou zistiť vlastné zdroje Spoločenstiev a povinnosťou pripísať tieto zdroje na účet Komisie v stanovených lehotách, ako aj povinnosťou zaplatiť úroky z omeškania“.²⁰

77. Táto judikatúra „vzťahu neoddeliteľnosti“ je — aspoň pokiaľ ide o jej pôvod — oveľa staršia ako znenie nariadenia o vlastných zdrojoch, ktoré sa uplatní v tejto veci²¹, a ktoré vytvorilo účet B, ktorého použitie je práve sporné.

78. Až dovtedy nemalo zaúčtovanie žiadny zvláštny význam pre povinnosť pripísať zistené nároky na účet vlastných zdrojov. Sumy zodpovedajúce zisteným nárokom museli byť v stanovenej lehote poskytnuté Spoločenstvám bez ohľadu na ich skutočný výber. Členské štáty boli oslobodené od povinnosti poskytnúť tieto sumy iba vtedy, keď k ich výberu nemohlo dôjsť z dôvodov *vis maior*.²² Súdny dvor tak 5. mája 1977 rozhodol, že „členské štáty sú povinné nielen zistiť všetky vlastné zdroje, ale ich aj poskytnúť Komisii v celom rozsahu, vrátane súm, ktoré prípadne neboli vybrané, pričom ich nebolo možné vybrať z dôvodu *vis maior*; ... členské štáty sú tak naďalej povinné na účel výberu vlastných zdrojov viesť trestné a iné konania a podniknúť opatrenia vo vzťahu k povinným osobám“.²³

79. Táto judikatúra je výrazom toho, čo generálny advokát Geelhoed vo svojich návrhoch prednesených 10. marca 2005, na ktoré účastníci tohto konania odkázali,

19 — Pozri druhé odôvodnenie nariadenia o vlastných zdrojoch.

20 — Okrem iného rozsudky zo 16. mája 1991, Komisia/Holandsko, C-96/89, Zb. s. I-2461, bod 38, a zo 14. apríla 2005, Komisia/Nemecko, už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 69.

21 — Pozri napríklad rozsudky z 20. marca 1986, Komisia/Nemecko, 303/84, Zb. s. 1171, bod 11, a z 21. septembra 1989, Komisia/Grécko, 68/88, Zb. s. 2965, bod 17.

22 — Pozri články 7, 9 a 17 ods. 2 nariadenia Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 2891/77 z 19. decembra 1977 o vykonaní rozhodnutia z 21. apríla 1970 o nahradení finančných príspevkov členských štátov vlastnými zdrojmi Spoločenstiev [neoficiálny preklad] (Ú. v. ES L 336, s. 1).

23 — Rozsudok z 5. mája 1977, Pretore di Cento/X, 110/76, Zb. s. 851, body 4/6.

kvalifikoval ako „jasné oddelenie oblasti vlastných zdrojov od oblasti colných predpisov“.²⁴

podľa článku 17 ods. 2 tohto nariadenia vtedy, ak k ich výberu nemohlo dôjsť z dôvodov *vis maior* a — a to je zmena oproti nariadeniu č. 2891/77 — keď sa po dôkladnom prieskume zistí, že vyberanie je definitívne nemožné z dôvodov, ktoré nemožno prisúdiť dotknutému členskému štátu.

80. Z hľadiska rozdelenia rizika medzi Spoločenstvo a členské štáty to znamená, že členské štáty z dôvodu, že musia poskytnúť Spoločenstvám aj sumy zodpovedajúce zisteným nárokom, ktoré neboli vybrané, musia znášať v každom prípade finančné dôsledky ťažkostí alebo pochybení týkajúcich sa uloženia a výberu cla, pričom toto nebolo vybrané z dôvodu *vis maior*.

81. Vytvorenie účtu B v nariadení o vlastných zdrojoch zjavne zmenilo toto rozdelenie rizika v prospech členských štátov, keďže v prípade niektorých zistených nárokov bola povinnosť ich poskytnutia podriadená výberu zodpovedajúcich súm. Pokiaľ ide o nároky zapísané na účet B, článok 10 ods. 1 nariadenia o vlastných zdrojoch totiž stanovuje, že k pripísaniu vlastných zdrojov má dôjsť v určitej lehote počítanej od výberu súm zodpovedajúcich týmto nárokom. Povinnosť poskytnúť zistené pohľadávky rovnako ako predtým zaniká

82. Dodávam, že v súlade so znením nariadenia o vlastných zdrojoch, ktoré sa uplatní v tejto veci, neexistuje, pokiaľ ide o nároky, ktoré sa majú zapísať na účet B, povinnosť pripísať ich na účet vlastných zdrojov skôr, ako boli vybrané zodpovedajúce sumy, a to bez ohľadu na prípad *vis maior* a definitívnu nemožnosť uvedené v článku 17 ods. 2 tohto nariadenia; pred týmto dátumom nemôže teda vzniknúť ani povinnosť platiť úroky z omeškania. V prípade týchto nárokov treba teda relativizovať „vzťah neoddeliteľnosti“ medzi povinnosťou zistiť vlastné zdroje, povinnosťou pripísať ich na účet vlastných zdrojov a povinnosťou platiť úroky z omeškania.

83. Výsledok tohto konania tak rozhodujúcim spôsobom závisí od toho, ktoré nároky možno zapísať na účet B, a teda ktoré nároky musia byť v dôsledku toho pripísané na účet Spoločenstva až po ich výbere. Podľa článku 6 ods. 2 písm. b) nariadenia o vlastných zdrojoch ide na jednej strane o zistené nároky, ktoré ešte neboli vybrané a nebola

²⁴ — Návrhy vo veci Komisia/Dánsko (rozsudok z 15. novembra 2005, C-392/02, Zb. s. I-9811), body 62 a 63, poznámka pod čiarou 24.

za ne poskytnutá zábezpeka, a na druhej strane o zistené nároky (nevybrané²⁵), ktorých oprávnenosť je namietaná, hoci sa za ne poskytla zábezpeka, a ktorých suma sa po urovnaní sporov vyplývajúcich z takéhoto namietania môže zmeniť. Na účet A sa v dôsledku toho majú zapísať vybrané pohľadávky, ako aj nevybrané pohľadávky, za ktoré sa poskytla zábezpeka a ktorých oprávnenosť nie je namietaná.

zabezpečované pohľadávky, ako to tvrdí belgická vláda, je teda v tomto konaní irelevantná.

85. Pokiaľ ide ďalej o otázku, či tieto zistené nároky, ktoré vznikli z operácií TIR, sú zabezpečenými pohľadávkami v zmysle článku 6 ods. 2 písm. b) nariadenia o vlastných zdrojoch a v dôsledku toho mali byť zapísané na účet A, treba uviesť, že toto ustanovenie iba vyžaduje, aby pohľadávky boli „zabezpečené“ bez toho, aby presnejšie definovalo, čo sa rozumie pojmom „zábezpeka“.

84. V tejto veci nemecká vláda pred Súdny dvorom netvrdila, že sporné pohľadávky boli predmetom námietok a Komisia tiež obmedzila svoju žalobu na „definitívne zistené pohľadávky“, ktoré neboli namietané. Okrem toho súhlasím s analýzou Komisie, že námietka — ako to vyplýva už zo znenia článku 6 ods. 2 písm. b) nariadenia o vlastných zdrojoch — sa musí týkať samotného nároku a nie zábezpeky; ide teda o namietanie hlavného colného dlhu. V tejto veci však v každom prípade ide o uplatnenie nárokov vyplývajúcich z poskytnutej zábezpeky voči záručným združeniam, a teda o realizáciu ručenia. Otázka, či ručiteľia, čiže záručné združenia, môžu tiež poprieť hlavné

86. Pokiaľ ide o výklad tohto ustanovenia, argumentácia Komisie, že účet B nemá chrániť finančné záujmy členských štátov, ale umožniť Komisii podrobnejšie sledovať činnosť členských štátov v oblasti výberu vlastných zdrojov, nie je presvedčivá. Je samozrejme pravda, že tretie odôvodnenie nariadenia o vlastných zdrojoch odkazuje na tento posledný uvedený cieľ, ale to nijako nevylučuje, že zákonodarca Spoločenstva chcel riadne zohľadniť finančné riziko členských štátov, ako to už bolo vysvetlené vyššie. To podľa môjho názoru vyplýva práve z pravidla stanoveného v článku 10 ods. 1 nariadenia o vlastných zdrojoch, ktoré sa

25 — To, že tu ide tiež o nevybrané nároky, vyplýva podľa môjho názoru z článku 10 ods. 1 nariadenia o vlastných zdrojoch, ktorý viaže pripísanie na účet vlastných zdrojov na výber.

vzťahuje na účet B a podľa ktorého treba nároky zapísané na tento účet pripísať na účet vlastných zdrojov až po ich výbere.

87. Aj po vytvorení účtu B treba Spoločenstvám poskytnúť ešte nevybrané sumy; „poskytnutie zábezpeky“ má však znížiť riziko, že členské štáty budú musieť napokon zaplatiť z vlastných prostriedkov poskytnuté vlastné zdroje. Z tohto hľadiska nič nebráni tomu, aby sa ako základ použila, ako to navrhla nemecká vláda, všeobecná definícia „záruky“ obsiahnutá v článku 3 písm. a) nariadenia Komisie (EHS) č. 2220/85 z 22. júla 1985²⁶, podľa ktorej ide o „zaistenie, aby sa v prípade nesplnenia určitého záväzku vyplatila peňažná suma... v prospech kompetentného orgánu“. Ku klasickým zábezpekám v tomto zmysle iste patrí ručenie, ktorým — všeobecne povedané — sa ručiteľ rôznymi spôsobmi zaväzuje voči veriteľovi k ručeniu za splnenie záväzkov tretích osôb.

88. Ručením podľa článku 8 dohovoru TIR — ktorého obsah okrem toho upravuje právo Spoločenstva a zmluva o ručení, ktorá sa riadi nemeckým právom, a ktorú záručné

združenia uzavreli so Spolkovou republikou Nemecko²⁷ — sa záručné združenia zaväzujú zaplatiť clo dlhované dlžníkmi týchto súm a sú s týmito osobami zaviazané spoločne a nerozdielne, pričom zaplatenie treba podľa možnosti najprv požadovať od dlžníkov colného dlhu. Nevidím dôvod, pre ktorý by toto ručenie, aj keď ide o celkové ručenie a nie o poskytnutie individuálnej zábezpeky, nemalo byť v zásade považované za zábezpeku v zmysle článku 6 ods. 2 písm. b) nariadenia o vlastných zdrojoch.

89. V rámci režimu TIR však ide o ručenie, ktorého suma je obmedzená, čo má za následok, ako to zdôraznila nemecká vláda, že suma konkrétneho colného dlhu môže prevyšovať sumu poskytnutej zábezpeky. Podľa môjho názoru v takomto prípade musia byť zistené nároky zapísané na účet A iba v rozsahu poskytnutej zábezpeky, teda v rozsahu, v akom sú zabezpečené ručením. Tento prístup sa mi najviac zdá v súlade s cieľom sledovaným zavedením účtu B v spojení s ustanoveniami o poskytnutí v článku 10 ods. 1 nariadenia o vlastných zdrojoch, teda cieľom lepšie zabezpečiť finančné riziko členských štátov vyplývajúce z ešte nevybraných nárokov a zúžiť vzťah

26 — Nariadenie, ktorým sa stanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému záruk pre poľnohospodárske výrobky (Ú. v. ES L 205, s. 5; Mim. vyd. 03/006, s. 186).

27 — Pozri rozsudok z 23. septembra 2003, BGL, C-78/01, Zb. s. I-9543, bod 45.

medzi povinnosťou pripísať vlastné zdroje na účet a ich výberom. Článok 6 ods. 2 písm. b) nariadenia o vlastných zdrojoch je navyše sám osebe výrazom tohto cieľa, pokiaľ ide o zistené nároky, keďže odkazuje na možnú zmenu týchto nárokov vyplývajúcu z urovnania sporov.

90. V dôsledku toho musia byť zistené nároky z karnetov TIR v zásade zapísané na účet A, a to aspoň do výšky zábezpeky dohodnutej v rámci režimu TIR, do ktorej záručné združenia ručia za colný dlh, a poskytnuté Spoločenstvám v lehote stanovenej v článku 10 ods. 1 prvom pododseku nariadenia o vlastných zdrojoch.

91. V tejto veci sa však nemôžem obmedziť na toto konštatovanie, pretože spočíva iba na právnom základe režimu TIR a odráža takpovediac ideálny stav tohto režimu tranzitu a vytvoreného systému ručenia. Systém v skutočnosti preukázal slabiny, čoraz častejšie zrejme počas 90. rokov, ktoré viedli ku „kríze“ systému karnetov TIR opísanej v opise skutkového stavu vyššie.²⁸

92. Podľa môjho názoru nie je možné na základe listín, ktoré mám k dispozícii, vysloviť definitívne posúdenie presného rozsahu, príčin a dôsledkov tejto krízy, zvlášť pokiaľ ide o fungovanie zabezpečovacieho systému vo všeobecnosti a platobnú schopnosť nemeckých záručných združení. Dokonca ani vyšetrovacia správa Parlamentu, ktoré sa komplexne zaoberá týmito otázkami, neposkytuje v tejto súvislosti jasnejší obraz.

93. Môžem však uviesť, že na jednej strane, voľná úvaha členských štátov v tejto oblasti je, ako to pripomenula nemecká vláda, obmedzená dohovorom TIR, ktorého zmluvnou stranou je aj Spoločenstvo a ktorý zavádza určitý zabezpečovací systém. Na druhej strane z dôvodu spolupráce Komisie v rámci príslušných orgánov dohovoru TIR ju nemožno celkom zbaviť zodpovednosti za riadne fungovanie systému karnetov TIR. V tomto ohľade treba uviesť, že správa Európskeho parlamentu niekoľkokrát zdôrazňuje (spolu)zodpovednosť Komisie za vývoj krízy režimu tranzitu a systému karnetov TIR a jej nedostatočné zvládnutie.²⁹

94. Slabiny systému karnetov TIV, problémy s výberom colného dlhu a riziko týkajúce sa

29 — Pozri napríklad závery analýzy vyšetrovacej správy Parlamentu, bod 1.1.5. Pozri aj záver v bode 9.2.3.4 vo vzťahu k „nečinnosti Komisie“. „Až donedávna Komisia bohužiaľ vo všetkých konaniach poskytla dobre známy dôkaz byrokratickej strnulosti. Vo vzťahu k tranzitu sa jej úloha úplne obmedzila skôr na reakciu ako na preventívne konanie.“

28 — Pozri bod 20 a nasl. vyššie.

vlastných zdrojov teda nemožno unáhle a bez rozdielu pripísať členským štátom, v tomto prípade Spolkovej republike Nemecko.

prijatých na základe Zmluvy inštitúciami.³² Súdny dvor z toho vyvodil napríklad to, že členské štáty sú povinné v rámci lojálnej spolupráce s Komisiou prijať opatrenia, ktoré umožňujú zabezpečiť uplatnenie ustanovení Spoločenstva týkajúcich sa zistenia prípadných vlastných zdrojov.³³

95. Treba však preskúmať, či Spolková republika Nemecko spôsobom, ktorým reagovala na krízu systému karnetov TIR a jej dôsledky — teda odkladom zaplatenia dotknutých pohľadávok a ich zápisom na účet B — nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z práva Spoločenstva v oblasti vlastných zdrojov.

97. Súdny dvor navyše vo vzťahu k ťažkostiam, ktoré nastali pri plnení rozhodnutí Komisie v oblasti štátnej pomoci, rozhodol, že na základe zásady lojálnej spolupráce sú Komisia a členský štát povinné v dobrej viere spolupracovať, aby prekonali tieto ťažkosti pri plnom rešpektovaní ustanovení Zmluvy. Na tento účel musí členský štát predkladať vzniknuté problémy na posúdenie Komisii.³⁴ Túto zásadu možno obdobne uplatniť aj na problémy v iných oblastiach práva Spoločenstva.

96. Podľa všeobecnej zásady, na ktorej spočíva najmä článok 10 ES³⁰ a ktorá sa v oblasti vlastných zdrojov premieta aj v nariadení o vlastných zdrojoch³¹, majú členské štáty a inštitúcie Spoločenstva vzájomnú povinnosť lojálnej spolupráce. Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že členské štáty sú povinné uľahčiť Komisii splnenie jej úlohy spočívajúcej najmä v zabezpečení uplatňovania ustanovení Zmluvy, ako aj ustanovení

98. Napokon, je samozrejme pravda, že Súdny dvor pripustil, že členský štát môže v oblasti vyhradenej do právomoci Spoločenstva vystupovať ako správca spoločného záujmu a v prípade, ak príslušná inštitúcia Spoločenstva primeraným spôsobom nekoná, môže vykonať dočasné ochranné opatrenia, ktoré zodpovedajú naliehavej potrebe, prípadne si ich vyžaduje situácia;

30 — Pozri okrem iného rozsudky z 15. januára 1986, Hurd, 44/84, Zb. s. 29, bod 38, a z 22. septembra 1988, Francúzsko/Parlament, 358/85 a 51/86, Zb. s. 4821, bod 34.

31 — Predovšetkým v článku 17 ods. 1 a v článku 18 ods. 2 nariadenia o vlastných zdrojoch; pozri rozsudok zo 7. marca 2002, Komisia/Taliansko, C-10/00, Zb. s. I-2357, bod 90.

32 — Okrem iného rozsudok z 12. septembra 2000, Komisia/Holandsko, C-408/97, Zb. s. I-6417, bod 16.

33 — Rozsudok zo 7. marca 2002, Komisia/Taliansko, už citovaný v poznámke pod čiarou 31, bod 89.

34 — Pozri okrem iného rozsudky z 22. marca 2001, Komisia/Francúzsko, C-261/99, Zb. s. I-2537, bod 24; z 3. júla 2001, Komisia/Belgicko, C-378/98, Zb. s. I-5107, bod 31, a z 2. júla 2002, Komisia/Španielsko, C-499/99, Zb. s. I-6031, bod 24.

takéto opatrenia však možno prijať iba v rámci spolupráce medzi Komisiou a členským štátom. Členský štát v žiadnom prípade nemôže zavádzať vnútroštátne ochranné opatrenia proti cieľom, výhradám alebo podmienkam, ktoré môže formulovať Komisia.³⁵

99. S prihliadnutím na túto judikatúru vyžadovala lojálna spolupráca pri uplatňovaní ustanovení upravujúcich vlastné zdroje v tejto veci aspoň to, aby Spolková republika Nemecko kontaktovala Komisiu v súvislosti s problémami, ktoré sa vyskytli v rámci režimu TIR, predovšetkým problémami týkajúcimi sa zabezpečovacieho systému, a dohodla sa s ňou na uplatňovaní právnej úpravy Spoločenstva týkajúcej sa vlastných zdrojov. Spolková republika Nemecko namiesto toho, bez toho, aby sa obrátila na Komisiu — rozhovory s Komisiou sa uskutočnili až dodatočne a na žiadosť Komisie po vykonaných kontrolách —, odložila výber od ručiteľov a uzavrela s nimi dohody o odklade, a od tohto dňa zapisovala nároky na vlastné zdroje Spoločenstiev na účet B, takže nedošlo — v každom prípade zatiaľ — k pripísaniu zodpovedajúcich súm na účet Spoločenstva.

100. Bez toho, aby bolo potrebné podrobne skúmať, v akom rozsahu si kroky, ktoré podnikla Spolková republika Nemecko, vyžadovali okolnosti alebo či a v akom rozsahu už nároky z operácií TIR skutočne neboli zabezpečené a či preto sporné sumy nemohli byť vybrané z dôvodov *vis maior* v zmysle článku 17 ods. 2 nariadenia o vlastných zdrojoch alebo sa ich výber stal definitívne nemožným, treba uviesť, že Spolková republika Nemecko tým, že z vlastnej iniciatívy odložila zaplatenie zistených pohľadávok a zapisovala ich na účet B, v každom prípade nesplnila svoju povinnosť — vyplývajúcu predovšetkým z článku 17 ods. 1 nariadenia o vlastných zdrojoch — prijať v rámci lojálnej spolupráce s Komisiou opatrenia potrebné na poskytnutie vlastných zdrojov Spoločenstiev Komisii v súlade s nariadením o vlastných zdrojoch.

101. Prvý žalobný návrh Komisie je v dôsledku toho dôvodný.

2. Druhý žalobný návrh: opomenutie oznámiť Komisii ostatné nenamietané colné nároky, s ktorými bolo účtovne zaobchádzané podobne

35 — Pozri rozsudky z 5. mája 1981, Komisia/Spojené kráľovstvo, 804/79, Zb. s. 1045, body 30 až 32 a 37, a z 15. decembra 1987, Írsko/Komisia, 325/85, Zb. s. 5041, body 15 a 16.

102. V rámci druhého žalobného dôvodu Komisia vytýka nemeckým orgánom, že jej

neoznámili všetky ostatné nenamietané colné nároky týkajúce sa karnetov TIR, ktoré neboli uvoľnené nemeckými colnými úradmi, od roku 1994 až do zmeny spolkového výnosu z roku 1996, s ktorými bolo zaobchádzané podobne (ako s kontrolovanými karnetmi TIR), t. j. boli zapísané na účet B.

splnenie úloh, ktoré sú jej zverené, môže Komisia požadovať informácie iba za podmienok stanovených Radou (článok 284 ES). Rada neprijala všeobecnú úpravu poskytovania informácií alebo všeobecné prieskumné právo. Všeobecné právo na informácie, ktorého sa dovoľáva Komisia, teda neexistuje.

a) Hlavné tvrdenia účastníkov konania

103. Komisia uvádza, že členské štáty majú v oblasti vlastných zdrojov osobitnú povinnosť spolupráce a že z tohto dôvodu im prináleží poskytnúť Komisii informácie potrebné na to, aby Komisia mohla plniť svoje povinnosti dohľadu nad správnym uplatňovaním ustanovení upravujúcich vlastné zdroje. V tomto prípade má Komisia právo vyžadovať od Spolkovej republiky Nemecko informácie potrebné na overenie, či presvedčivo opísané nesplnenie povinností vyplývajúcich zo Zmluvy je skutočné, a v akom rozsahu už bolo napravené. Členské štáty sú zase povinné organizovať svoju colnú správu spôsobom, ktorý im umožní vyhovieť tomuto druhu žiadosti o informácie.

104. Nemecká vláda uvádza, že Komisia nemá všeobecné právo na informácie. Na

b) Posúdenie

105. Podľa ustálenej judikatúry sú členské štáty na základe zásady lojálnej spolupráce, na ktorej spočíva predovšetkým článok 10 ES, povinné spolupracovať v dobrej viere pri vyšetrovaní podniku vykonávanom Komisiou podľa článku 226 ES a poskytovať Komisii všetky informácie, ktoré si na tento účel vyžiada.³⁶

106. Pokiaľ ide konkrétne o oblasť vlastných zdrojov, Súdny dvor vo svojom rozsudku zo 7. marca 2002, Komisia/Taliansko, rozhodol, že existuje povinnosť — ktorá bola osobitne stanovená v ustanoveniach o kontrole vlastných zdrojov — prijať v rámci lojálnej

³⁶ — Okrem iného rozsudky z 11. decembra 1985, Komisia/Grécko, 192/84, Zb. s. 3967, bod 19, a zo 6. marca 2003, Komisia/Luxembursko, C-478/01, Zb. s. I-2351, bod 24.

spolupráce s Komisiou opatrenia umožňujúce zabezpečiť uplatňovanie ustanovení Spoločenstva o zisťovaní prípadných vlastných zdrojov.³⁷

107. Z tejto povinnosti predovšetkým vyplýva, že „keď je Komisia značne odkázaná na údaje poskytnuté dotknutým členským štátom, je tento členský štát povinný poskytnúť Komisii dôkazné prostriedky a iné potrebné listiny za primeraných podmienok, aby Komisia mohla overiť, či a prípadne v akom rozsahu sa dotknuté sumy týkajú vlastných zdrojov Spoločenstiev“.³⁸

108. V tomto prípade Komisia v konaní pred podaním žaloby niekoľkokrát a konkrétne požiadala nemecké orgány, aby jej oznámili všetky ostatné nenamietané colné nároky týkajúce sa karnetov TIR, ktoré neboli uvoľnené nemeckými colnými úradmi počas určitého obdobia a ktoré boli tiež zapísané na účet B. Táto žiadosť navyše nebola formulovaná ako „všeobecná žiadosť o informácie“, ale v nadväznosti na kontroly vykonané Komisiou, ktoré odhalili, že takto bol zaúčtovaný určitý počet karnetov TIR.

109. So zreteľom na vyššie uvedenú judikatúru týkajúcu sa zásady lojálnej spolupráce — zásady, ktorej výrazom je článok 18 ods. 2 nariadenia o vlastných zdrojoch, podľa ktorého členské štáty podniknú „všetky kroky potrebné na zjednodušenia vykonávania“ [*neoficiálny preklad*] kontrol, pokiaľ ide o zistenie a poskytnutie vlastných zdrojov — mala Spolková republika Nemecko vyhovieť žiadosti Komisie o informácie.

110. Cieľom ustanovení o zaúčtovaní vlastných zdrojov v hlave II nariadenia o vlastných zdrojoch je okrem toho práve zabezpečiť transparentnosť pri uplatňovaní právnej úpravy v oblasti vlastných zdrojov členskými štátmi a umožniť Komisii v prípade potreby kontrolu tohto uplatňovania, pričom členské štáty sú pri tom povinné Komisii pomáhať.³⁹

111. Spolková republika Nemecko si teda tým, že nevyhovela žiadosti Komisie o informácie, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z nariadenia o vlastných zdrojoch.

112. Aj druhý žalobný návrh Komisie je dôvodný.

37 — Pozri rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 31, body 88 až 90.

38 — Tamže, bod 91.

39 — Pozri judikatúru už citovanú v poznámke pod čiarou 37.

V — Trovy

113. Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 69 ods. 3 prvého pododseku toho istého rokovacieho poriadku však Súdny dvor môže rozdeliť náhradu trov konania medzi účastníkov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov konania znáša vlastné trovy, ak účastníci nemajú úspech v jednej časti alebo vo viacerých častiach predmetu konania.

114. Keďže Spolková republika Nemecko a Komisia nemali úspech v časti svojich dôvodov — na jednej strane treba vyhovieť prvým dvom žalobným návrhom a na druhej strane tretí, štvrtý a piaty žalobný návrh sú neprípustné — navrhujem, aby každý z účastníkov konania znášal svoje vlastné trovy konania. Belgické kráľovstvo ako vedľajší účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania v súlade s článkom 69 ods. 4 prvým pododsekom rokovacieho poriadku.

VI — Návrh

115. So zreteľom na predchádzajúce úvahy navrhujem Súdnemu dvoru, aby rozhodol takto:

1. Spolková republika Nemecko si tým, že

- sa dopustila nezrovnalostí pri zaobchádzaní s niektorými tranzitnými dokumentmi (karnety TIR), keďže bez predchádzajúcej dohody odložila vymáhanie zaplatenia nárokov Spoločenstiev z nich vyplývajúcich a zapisovala tieto nároky na účet B, a z tohto dôvodu neposkytla Komisii zodpovedajúce vlastné zdroje v stanovených lehotách, a

- neoznámila Komisii všetky ostatné nenamietané colné sumy, s ktorými bolo zaobchádzané podobne (zápis na účet B namiesto zápisu na účet A), týkajúce sa karnetov TIR neuvoľnených nemeckými colnými úradmi od roku 1994 až do zmeny výnosu spolkového ministra financií z 11. septembra 1996 (výnos z 11. septembra 1996, III B 1 — Z 0912 — 31/96)

nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 z 29. mája 1989, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 88/376/EHS, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev [*neoficiálny preklad*], a predovšetkým svoju povinnosť prijať v rámci lojálnej spolupráce s Komisiou Európskych spoločenstiev opatrenie potrebné na poskytnutie vlastných zdrojov Spoločenstiev Komisii.

2. V zostávajúcej časti sa žaloba zamietá ako neprípustná.
3. Komisia, Spolková republika Nemecko a Belgické kráľovstvo znášajú svoje vlastné trovy konania.